

Tutkintotyönäyttely

Mika Pettissalo

KOVATAID

Mika Pettissalo ja Samuli Råman
Tutkintotyönäyttely (TTVO)
12.5 - 1.6.2007
Vanha kirjastotalo
Emil-Sali (Keskustori, Tampere)
ma-pe 10-18 la-su 11-17

www.kamelontti.com

Näyttelyn lentolehtinen

Näyttelyn rakenne ja rakentuminen

Tutkintotyöni on videoinstallaatio nimeltään *Headhunters*, mikä on myös näyttelyn sydämenä toimivan lyhytelokuvani nimi. *Headhunters* on osa ”Conspiracy of the Black sheep” –elokuvasarjaa, jossa seurataan Mustan lampaan edesottamuksia Suomessa ja maailmalla.

Näyttelyssäni esittelen kattavasti mistä kaikesta taiteellinen työskentelyni koostuu ja minkälainen taiteilija on Mika Pettissalo. Ripustuksesta lähtien liikkuvan kuvan efektoimiseen olen toteuttanut kaikki työvaiheet itse, ”omasta päästä ja vähistä varoista”.

Tutkintotyönäyttelyni pohjautuu ”Kamelontti” –projektiin, joka on tiiviisti liittynyt opintoihini Taiteen ja viestinnän osastolla koko opiskeluajan. Työskentelyni painottuu performanssi- ja elokuvataiteeseen. Valmistan performanssejani varten kollaasitekniikalla hahmoja, jotka koostuvat kokovartalopuvusta ja naamiopähineestä. Hahmot puolestaan koen olevan eräänlaisia omakuvia, jotka syntyvät noin vuoden välein. Performansseja olen dokumentoinut ystävieni avustuksella liikkuvan kuvan ja valokuvan muotoon. Dokumentaarisesta materiaalista koostan fiktiivisiä lyhytelokuvia, jotka luokittelen mediataiteeksi. Materiaalia olen julkaissut pääasiassa kotisivuillani osoitteessa www.kamelontti.com

Kevättalvella 2006 aloin tehdä lopputyökseni Mustan lampaan hahmoa ja valmistella kuvausmatkaa Eurooppaan. Kesällä kiersin Ranskassa, Espanjassa, Portugalissa ja Italiassa esiintyen Mustana lampaana ja dokumentoimassa performansseja. Syksyllä aloin työstää 40-tunnin kuvavarainnosta ”Conspiracy of the black sheep” –elokuvasarjaa, jonka oli tarkoitus olla tutkintotyöni. Keväällä 2007 olin lavastamassa opiskelijaprojektina toteutettua lastenohjelma -pilottia ”Tri Z”, jonka puitteissa syntyneet lavasteet jäivät haltuuni.

Kun selvisi, että näyttelytila olisi Emil-sali ja näyttelyparina Samuli Råman, päätin rakentaa näyttelyn yhden elokuvan varaan joka sopisi parhaiten teemansa puolesta Råmanin teoksen pariin. Råmanin työ on taiteilijan omakuvatutkielma ja omani puolestaan tarjoaa tilaisuuden hypätä taiteilijan saappaisiin ja kokea minkälaista on esiintyminen mustana lampaana. ”Tri Z”:n lavasteet sopivat erinomaisesti videon ”raameiksi” ja salin lavastamiseksi ”Mustan lampaan salaliitto”-operaation tukikohdaksi.

Ripustuksen suunnittelun lähtökohtana oli näyttelytilan oman arkkitehtuurin esille kaivaminen. Emil-salin ripustus on perinteisesti ollut pyörillä liikuteltavien sermien varassa, jotka syövät salin klassisen arkkitehtuurin ja latistavat tilan messuosaston oloiseksi. Omassa näyttelyssäni piilotetuilla sermeillä sali jaettiin kahteen ja pahviset kulissiseinät tuettiin suoriksi. Emil-salin koordinaattori Elise Pedersen Tampereen kulttuuritoimesta ilmaisi ripustuksen olevan radikaalein salin näyttelykäytön aikana. Oman vivahteen näyttelyyn antoi omat muistoni lapsuudesta. Tampereella vieraillessamme isäni kanssa, leikin usein etupihalla talon toimiessa vielä kirjastona. Isä teki tutkimustyötä kirjastossa ja minä peuhasin pihalla ja kävin välillä katsomassa salissa, että missä mennään. Nyt tuli minun vuoroni ottaa sali haltuun ja siirtyä sisälle leikkimään. Näyttelyn tarkoitus on myös olla tärkeisiin asioihin perustuva kannanotto leikkimielisyyden ja hyväntuulisuuden puolesta. Liite1. DVD, ”tilasuunnitelma”

Elokuva Liite1. DVD, *Headhunters*

Sielunsa menettänyt poika

Teema

Intiaanit olivatkin oikeassa uskoessaan kameran varastavan ihmisen sielun. Nykypäivänä media on vallankäytön väline, jolla ohjaillaan elämäämme ja kutistetaan yksityisyyttä.

Sisältö

"Headhunters" (suom. kykyjen metsästäjät) on Mustan lampaan kuvaama performanssi, jossa kameran takana esiintyvää hahmoa ei näytetä. Kuva vaeltaa Venetsian kujilla päätyen San Marcon turisteja kuhisevalle torille.

Raakamateriaalina ollut videokuva on luonteeltaan dokumentaatio performanssista, jossa Musta lammas esiintyy turistina kulkiessa videokamera kädessä ja kuvaten vastaan tulevia ihmisiä nähtävyyksin. Lopullisen teoksen muutin efektein jälkituotantovaiheessa muistuttamaan tietokonepeliä, jossa kuvakulma on "pelaajan" näkökenttä. Alkuperäisen videon kuvasuhde on ollut 4:3, joka on muutettu 16:9:än. Suuremman kuvan tuottamalle tyhjälle kuva-alalle on tehty "first person shooter" tyyllisen tietokonepelin mittaristo/maski.

Turistit ovat elokuvassa "riistaa", joiden sielut mediavampyyri varastaa. Sielun kaappaamiseen tarvitaan suora katse kameraan. Katsojalle jää arvoitukseksi mikä aiheuttaa vastaan tulijoiden vahvat reaktiot hysterian, paniikin ja hepulin välillä. Nunnien kohtaaminen elokuvan käännekohtana saa hirviön pakenemaan paikalta.

Installaatio Liite1. DVD: kuvia näyttelystä

Supertietokone

Installaation merkittävin lavastuksellinen elementti on kuvassa näkyvä supertietokone. Kakluunin –mallinen monitori vertautuu moderniin tulisijaan, jonka ympärille nykypäivänä perheet kokoontuvat päivän päätteeksi vaihtamaan kuulumiset. Monitori on osa Mustan lampaan tukikohtaa vallatussa Emil-salissa. Tukikohdasta löytyvät myös sähkökaappi, strategiapöytä, sotasaaliina saadut hahmojen päät, vihamielinen robotti, Suurlampaan muotokuva, Mustan lampaan animaationukke -versio ja päättömän jäniksen tyrnä. (Liite1.)

Installaatioon jätettyjen vihjeiden perusteella näyttelyssä vieraileva katsoja voi päätellä minkälainen olio *Headhunters* –elokuvassa kaappaa sielut ja mitkä ovat tämän ”mediavampyyrin” tarkoitusperät. Tutkintotyönäyttely oli minun ensimmäinen virallinen taidenäyttelyni, joten maailmanvalloitus on alkanut Tampereelta.